

TERVEHDYS, HYVÄ PAIDEIALAINEN!

Paideia vietti tällä kertaa pitkän kesätauon (toukokuusta lokakuuhun!), mutta avaa syyskautensa sitten sitäkin merkittävämmän. Esitelmöimään saapuu FT Tua Korhonen Helsingin yliopistosta, ja hänen aiheenaan on paikallisesti erittäin kiinnostavasti otsikoitu *Ateena Auran rannoilla: kreikanopiskelu ja kreikankielisten runojen kirjoittelu Turun akatemiassa*. FT Korhonen väitteli vuonna 2004 muhkealla opuksella Turun akatemian humanistikreikasta. Hän on myös ansioitunut kääntäjänä: hän on ollut mukana kääntämässä Plutarkhoksen kirjoitusta *Libansyönnistä* sekä teosta *Riippumaton nautinto*, jossa on Demokritoksen ja Epikuroksen tekstejä. Tervetuloa siis kaikki vanhat ja uudetkin paideialaiset kuuntelemaan!

PAIDEIAN YHTEYSTIEDOT

Osoite:

Paideia, c/o Klassilliset kielet ja antiikin kulttuuri, 20014 Turun yliopisto

Verkossa:

<http://org.utu.fi/muut/paideia/>

Sähköposti:

puheenjohtaja: jyri.vaahtera@utu.fi
sihteeri: minna.seppanen@utu.fi

ESITELMÄTILaisuus

FT Tua Korhonen:

Ateena Auran rannoilla:
kreikanopiskelu ja
kreikankielisten runojen
kirjoittelu Turun akatemiassa

Turun akatemia ennen vuoden 1827 tulipaloa.

KESKIVIKKONA 18.10.2006
KLO 18.15

LS 2, TURUN YLIOPISTO
(HALLINTORAKENNUS)

Tervetuloa!

SYKSYN SATOA – KATSAUS UUTUUSKIRJOIHIN

Syksyn uutuuskori sisältää antiikin ystäville jälleen kirjoja laidasta laitaan: faabeleista romaaneihin, gladiaatto-reista matkaoppaisiin.

Suomalaisen kirjallisuuden seuralta ilmestyy tänä syksynä vain yksi mutta sitä viehkeämpi teos: *Phaedruksen faabelit*. Ne on suomentanut FM **Tuulikki Elo**, joka opettaa äidinkieltä ja historiaa Helsingissä Jakomäen yläasteella. Sen lisäksi hän opettaa latinaa ja antiikin kulttuurihistoriaa Helsingin suomenkielisessä työväenopistossa ja toimii aktiivisesti Latinankielen opettajien yhdistyksessä. Nyt suomennettujen eläintarinoiden lisäksi teos sisältää anekdootteja ja kaskuja tunnetuista henkilöistä. Phaedrus itse kirjoitti faabelinsa runomuotoon, mutta suomennos on suorasana. Mukana on myös alkuperäinen latinankielinen teksti runouden ystävien ja latinaa taitavien iloksi.

Tammi jatkaa *Myytit*-sarjaansa, johon tällä kertaa **Jeanette Winterson** on kirjoittanut uudelleen tarinat Atlaksen ja Herkuleen myyteistä. Teoksessa *Paino* Winterson käsittelee yksinäisyyttä, eristäytynisyyttä, vastuuta, taakkaa ja myös vapautta. Kirjailijan mukaan kertomuksessa on hyvin erikoinen loppu, jota ei löydy muualta. Toinen tänä syksynä ilmestynyt *Myytit*-sarjan teos *Leijonahunaja* kertoo uudelleen Vanhan testamentin myyttisen tarinan Simsonista.

Kokonaan uusia tarinoita antiikista kirjoittaa **Jukka M. Heikkilä**, jolta ilmestyy tänä vuonna *Augustuksen kisat* Kariston kustantamana. Antiikkiin sijoittuva romaani kertoo gladiaattorien maailmasta. Heikkilältä ovat aiemmin ilmestyneet antiikkiaiheiset romaanit *Merikonsuli* (1995), *Tyranni* (1997), *Antigonos, jumalten poika* (2000) ja *Arkhimedes syrakusalainen* (2003).

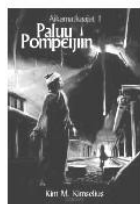
Ystävämme **Pekka Tuomisto** on päässyt taas käyttämään asiantuntemustaan ja suomentanut **Tom Hollandin** Rooman tasavallan lopusta kertovan teoksen *Rubikon – Rooman tasavallan loisto ja rappio*. Tom Holland on brittiläinen kirjailija, joka on mm. käsikirjoittanut BBC:n radiota varten Homerosta ja Herodotosta, kirjoittanut vampyyreista ja tutkinut Lordi Byronia.

Viime keväänä kerroin Demokritoksen ja Epikuroksen tekstejä sisältävästä teoksesta *Ikeninen putoaminen*. Sen nimistä kirjaa ei sitten koskaan ilmestynyt, vaan teos ilmestyi nimellä *Riippumaton nautinto*. Tänä syksynä Tammi jatkaa Olympos-sarjaansa Marcus Porcius Caton *Herrasmiesmaamviljelijän käsikirjalla*, jonka on kääntänyt klassillisen filologian emeritusprofessori **Paavo Castrén**. *Herrasmiesmaamviljelijän käsikirja* on varhaisiin meille säilynyt latinankielinen proosateos. Se on opas maanomistajalle, joka haluaa tilansa tuottavan mahdollisimman paljon voittoa pyrkimällä omavaraisuuteen. Cato antaa tarkkoja ohjeita tilan hankkimisen, hoidon, kaluston ja tarvittavan palveluskunnan suhteen.

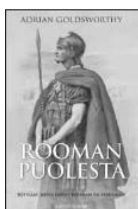
Nuorille antiikin ystäville on tarjolla aikamatkoja historiaan. **Kim M. Kimseliuksen**

sarjan *Aikamatkaajat* ensimmäisessä osassa *Paluu Pompejiin* päähenkilö Ramona on luokkaretkellä Pompeijin raunioilla, torakhtaa hetkeksi ja huomaa herätessään olevansa vuodessa 79. Kuten arvata

saattaa, Ramona selviää ja seuraavassa osassa seikkaileekin jo faarao Tutankhamonin ajassa.

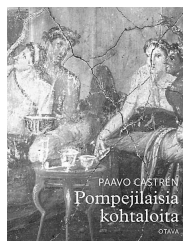
Brittiläisen antiikin sotahistorian tuntija **Adrian Goldsworthyn** teoksista on tänä syksynä julkaistu teos *Rooman puolesta*, jonka on kustantanut Ajatus Kirjat ja suomentanut Heikki Tiilikainen. Teos kertoo Rooman valtakunnan sotakamraaleista (Scipio, Caesar, Pompeius, Titus jne.) ja Rooman sotahistoriasta 200-luvulta eKr. 500-luvulle jKr.

Islam-asiantuntija **Jaakko Hämeen-Anttilan** uusi teos *Mare nostrum – Länsimaisen kulttuurin juurilla* eurooppalaisen ja arabialais-islamilaisten kulttuurin yhteisistä juurista. Otavan kustantamassa kirjassa valaistetaan "kulttuurien vuorovaikutusta varhaisella ajalla kiehtovasti niin kielten ja kirjoitusjärjestelmien, taiteen ja tieteen kuin uskonnon ja filosofiankin esimerkkien avulla".

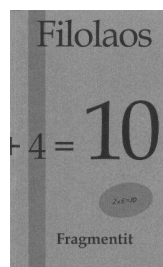

Emeritusprofessori Paavo Castrén kirjaa niimiinsä toisenkin teoksen tänä syksynä: *Pompejilaisia kohtaloita*, jossa kolme ajanlaskumme alussa Pompeijissa elänyttä kaupunkilaista – pappi, kur-tisaani ja kaupunginjoh-taja – kertoo elämästään ja kaupunkia kohdanneesta tuhosta. Samalla kuvataan suomalaisen arkeo-logiryhmän kohta kymmenen vuotta kestä-neitä kaivauksia.

Kolmas Otavan antiikin ystäville kustantama teos on kolmas osa **Conn Igguldenin** Keisari-sarjaa. Nyt ilmestyvä *Miekkujen kenttä* jatkaa kertomusta Gaius Julius Caesarin elämästä; tällä kertaa Espanjassa palvellut Julius Caesar palaa joukkoineen Roomaan keskelle konsulinvaalien juonittelua. Brittikirjailija Igguldenin sarjassa ovat aiemmin ilmestyneet osat *Rooman portit* ja *Kuninkaiden kuolema*.

Aiemmin Actassa hieman huomiotta jäänyt **Reijo Valta** on suomentanut täksi syksyksi fragmentteja Filolaokselta. Valta on aiemminkin suomentanut antiikin kreikkalaisten filosofien tekstejä. Fragmentteja on saatu suomeksi Anaksagoraalta (2000), Zenonilta (2001), Melissokselta (2002), Diogenes Apollonia-laiselta (2003) ja tänä syksynä Filolaokselta. Kustannustöön hoitaa Osuuskunta Jyväskylä, jonka osakkaana Reijo Valta on.

Tuomas Heikkilän ja **Liisa Suvikummun** teos *Euroopan kehdoissa – 12 avainta myyttien ja pyhien Roomaan* kertoo Rooman historiasta kahdentoista avainasian kautta. *Kaksi-toista avainta* muodostaa matkakirjasarjan, jonka ensimmäinen osa teos on.

Lopuksi vielä mainittakoon **Bengt Liljegrénin** elämäkerta *Aleksanteri Suuri*, joka kuvaa nerokasta sodankäyntiä, vallanhimoa ja julmuutta, mutta myös kuninkaan yksityiselämää. Suomen-tajana on ollut **Veijo Kiuru**.

Tämän syksyn sato ei ehkä ole runsas mutta se on sitä monipuolisempi: on faabeleita ja pompejilaisia kohtaloita, filosofiaa ja elämäkertoja ja saavatpa nuoretkin oman osansa.

Kirjakoosteen kirjasi
JÄSEN JÄRVELÄINEN

TILAISUUKSIA JA TAPAUKSIA

Turun kaupunginteatterin syksyn klassikkotapaus lie-nee Euripideen satyyri-näytelmä *Kykloppi*. Näytök-siä on vain kaksi, joten lippua halajavat pitääkööt kiirettä. Kyseessä on ainoa meille antiikista säilynyt satyyrinäytelmä, joten tilaisuus on melkein-pä ainutlaatuinen! Näytökset ovat joulukuun 15. ja 16. päivä. Juonesta kerrotaan seuraavaa: ”-- vilkas-kielinen Odysseus kohtaa yksisilmäisen hirviön, kykloopin. Tuhattaiturin osaa-

minen ja nokkeluus laitetaan koetukselle, kun tämä yrittää pysyä hengissä ja poissa hirviön kidasta.”

Taidemuseo Tennispalatsissa (Salomonkatu 15, Helsinki) on 21.1.2007 saakka esillä bysanttilaisen taiteen suur-näyttely *Athos – Luostarielä-mää Pyhällä Vuorella*. Näyt-telyssä on esillä kreikkalais-ortodoksista esineistöä ja taideaitteita yli tuhannen vuoden ajalta. Pohjois-kreikkalainen munkkiyhteisö Athos ja sen elämä esittäytyvät suurelle yleisölle ensimmäistä kertaa Kreikan rajojen ulkopuolella. Athoksen luostareista ja 15 euroop-palaisesta museosta koottu 600 näyttely-esineen kokonaisuus sisältää satoja vuosia vanhoja ikoniaiteita, käsikirjoitus-harvinaisuuksia, ainutlaatuksia sakraali-esineitä, upeita tekstiilejä, puukaiverruksia sekä muita taide-esineitä, kuten koruja, ris-tejä, karttoja, valokuvia ja maalauksia. Nämä teokset kertovat yli tuhatvuotisesta elävästä perinteestä ja luostarien arjesta.

JÄSENMAKSUT

Vielä ehtii hyvin suorittaa kuluvan vuoden jäsenmaksun, joka on suuruudeltaan 10 €, opiskelijoilta 4 €. Maksu ohjataan Paideian tilille **Handelsbanken 313130-1139112**. Merkitse yhteystietosi tiedonanto-osioon maksaessasi. Esitelmätilaisuuden yhteydessä jäsenmaksun voi suorittaa myös suoraan joko rahastonhoitaja Raija Väinölle tai siht-teeri Minna Seppäselle, mielellään tasara-halla.